

Výukový materiál vytvořen v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu:
CZ.1.07/1.4.00/21.3654

**Základní škola Liberec,
Dobiášova 851/5, příspěvková organizace**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma:	MÍZNÍ SOUSTAVA
Autor:	Mgr. Lucie Peterová
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_Př 68_59_19
Sada č.	59

Předmět: Přírodopis

Tematický okruh: Biologie člověka

Datum vytvoření: 30. 4. 2013

Cílová skupina: žák 2. stupně ZŠ - základní vzdělávání

Doporučeno pro: 8. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Klíčová slova: mizní uzliny, pandemie, epidemie, transplantace, AIDS, alergie, očkování

Anotace:

- Výukový materiál vychází z kapitoly o mizní soustavě. Umožňuje jak zopakování, tak získání nových informací díky využití multimediální techniky. Na závěr aktivity navazuje zadání praktického domácího úkolu, v němž žáci pracují se svým očkovacím průkazem.
- Posílení mezipředmětových vztahů, využití multimediální techniky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MÍZNÍ SOUSTAVA

1. Součástí mízní soustavy jsou **mízní uzliny**, v kterých se míza filtruje a vznikají zde bílé krvinky. Vysvětli, co může signalizovat zvětšení těchto uzlin.

.....
.....

2. Před odjezdem do různých částí světa je nutné **očkování** proti onemocněním, které se v daných oblastech vyskytují. Zjisti, v jakých státech (uveď alespoň tři) by jsi se bez očkování mohl/a nakazit:

- **malárií:**
- **žlutou zimnicí:**
- **břišním tyfem:**

3. První **transplantace** srdce se uskutečnila v roce 1967. Které orgány se transplantují dnes?

.....
.....

4. Kdy se provádí **transplantace kostní dřeně**?

.....
.....

Můžeš být dárce kostní dřeně i ty právě teď?

.....
.....

5. Zjisti význam slova:

- **epidemie:**
- **pandemie:**

6. Co je to **alergie**? Čím může být vyvolána?

Alergie je:

Může být vyvolána:.....
.....

7. Zjisti, v které oblasti světa je nejvíce obyvatel postiženo **onemocněním AIDS**.

.....
.....

Pokus se vysvětlit proč:

.....

Jak je možné se chránit proti onemocnění AIDS?

.....
.....
.....

DŮ a téma k práci ve skupinách (diskuze): Zjisti ve svém očkovacím průkazu, proti kterým infekčním chorobám jsi byl/a očkován/a a v kolika letech.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MÍZNÍ SOUSTAVA - ŘEŠENÍ

1. Součástí mízní soustavy jsou **mízní uzliny**, v kterých se míza filtruje a vznikají zde bílé krvinky. Vysvětli, co může signalizovat zvětšení těchto uzlin.

Zvětšení těchto uzlin může signalizovat onemocnění, či nějaký zánět.

2. Před odjezdem do různých částí světa je nutné **očkování** proti onemocněním, které se v daných oblastech vyskytují. Zjisti, v jakých státech (uved' alespoň tři) by jsi se bez očkování mohl/a nakazit:

- **malárii: Malawi, Botswana, Zambie, Burundi, ...**
- **žlutou zimnicí: Ghana, Kamerun, Kongo, Niger, ...**
- **břišním tyfem: rozvojové země Asie, střední a jižní Ameriky a Afriky**

3. První **transplantace** srdce se uskutečnila v roce 1967. Které orgány se transplantují dnes?

Srdce, játra, ledviny, obličej, slinivka břišní, plíce, oční rohovka,...

4. Kdy se provádí **transplantace kostní dřeně**?

Transplantace kostní dřeně je výměna kostní dřeně v případě špatně fungující krvetvorby uvnitř kostí za novou krvetvornou tkáň od zdravého dárce.

Můžeš být dárce kostní dřeně i ty právě teď?

Registrovat se může každý, kdo se cítí zdravý, je ve věku 18-35 let, je pojištěncem u české zdravotní pojišťovny a má trvalý pobyt v ČR. Já NEMOHU, jelikož nesplňuji věk.

5. Zjisti význam slova:

- **epidemie: je to nahromadění výskytů onemocnění na maloplošném území (př. stát)**
- **pandemie: epidemie extrémně velkého rozsahu zahrnující většinu světa**

6. Co je to **alergie**? Čím může být vyvolána?

Alergie je: **přehnaná, nepřiměřená reakce imunitního systému organismu na látky, se kterými se běžně setkáváme v našem prostředí.**

Může být vyvolána: **nejrůznější alergenů jako je prach, pyl, některé potraviny apod.**

7. Zjisti, v které oblasti světa je nejvíce obyvatel postiženo **onemocněním AIDS**.

Subsaharská Afrika, jihovýchodní Asie, ...

Pokus se vysvětlit proč: **Špatná zdravotnická péče, neinformovanost občanů, chybějící antikoncepce, resp. kondomy, ...**

Jakým způsobem se člověk může nakazit? **Může se nakazit přenosem krví (rizikové jsou zejména použité injekční jehly), krevní transfúzí, či transplantací orgánu. Dále se člověk může nakazit nechráněným pohlavním stykem a k přenosu může dojít také z matky na dítě.**

Jak je možné se chránit proti onemocnění AIDS? **Používáním antikoncepce, resp. kondomu, používáním jednorázových injekčních jehel, ...**

DŮ a téma k práci ve skupinách (diskuze): Zjisti ve svém očkovacím průkazu, proti kterým infekčním chorobám jsi byl/a očkován/a a v kolika letech.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zdroje:

- Všechny objekty použité k vytvoření materiálu jsou součástí SW MS OFFICE 2010 nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.
- Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).
- Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je autor.
- Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ